

Beköszöntő

A szellemi tulajdonvédelmi tudatosság erősítéséhez kíván segítséget nyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács Hírlevele. A negyedévenként megjelenő hírlevél célja a szellemi tulajdonvédelmet érintő aktuális hazai és nemzetközi eseményekről, jogszabályokról való tájékoztatás, különös figyelemmel az Európai Unió jogszabályaira és jogalkalmazási gyakorlatára.

A Magyar Köztársaság 2004. május 1-jétől kezdődően az Európai Unió tagállama lesz. A csatlakozás új helyzetet teremt a gazdasági élet valamennyi szereplője számára. A piaci versenyben a vállalkozók alapvető érdeke, hogy ismerjék és hatékonyan alkalmazzák a szellemi tulajdon – az iparjogvédelem és a szerzői jog – eszköztárát. Enélkül szellemi teljesítményeik jogi védelem nélkül maradhatnak, befektetéseik megtérülése veszélybe kerülhet, miközben mások rovására – akár akaratlanul is – jogsértéseket követhetnek el. A megfelelő jogérvényesítéshez elengedhetetlenül szükséges az egyes iparjogvédelmi oltalmi formákban (szabadalom, mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalma, növényfajta-oltalom, használati mintaoltalom, védjegyoltalom, földrajzi árujelző oltalom, formatervezési mintaoltalom) rejlő lehetőségek megismerése. Az egyes oltalmi formákban az oltalom a Magyar Szabadalmi Hivatal hatósági eljárásának eredményeként, lajstromozással keletkezik. A szerzői jogi védelem azonban, külön lajstromozási eljárás nélkül illeti meg a mű keletkezésétől kezdve annak alkotóját.

Bízunk abban, hogy negyedévenkénti kiadványunk hasznos segédeszköz lesz úgy a gazdaság és a kultúra alkotó szereplői, mint a felelős politikai és szakmai döntéshozók, valamint az igényes tájékoztatás képviselői számára.

*Dr. Bendzsel Miklós,
az MSZH elnöke*

*Bogsch Erik,
az MSZTT elnöke*

Magyar Szabadalmi Hivatal

A Magyar Szabadalmi Hivatal a szellemi tulajdon védelmének országos hatáskörű szerve. A Hivatal feladatait és hatáskörét a 86/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet szabályozza.

A Magyar Szabadalmi Hivatal feladat- és hatáskörébe tartozik az iparjogvédelmi hatósági vizsgálatok és eljárások lefolytatásán kívül, a szellemi tulajdonvédelem területén, az állami dokumentációs és információs tevékenység, a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó kormányzati stratégia kidolgozása és érvényesítése, állami intézkedések kezdeményezése, valamint a szellemi tulajdon védelmét szabályozó jogszabályok előkészítésében való részvétel.

A Hivatal iparjogvédelmi hatósági jogkörében elbírálja a benyújtott szabadalmi, növényfajta-oltalmi, mintaoltalmi, védjegy- és földrajzi árujelző oltalmi bejelentéseket. A Hivatal hatáskörébe tarto-

zik az oltalom megadhatóságáról való döntés, az oltalmak nyilvántartása, a megadott jogokkal összefüggő eljárások lefolytatása.

A hatósági feladatok másik nagy területe a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) alapján, a nemzetközi szabadalmi, a Hágai Megállapodás alapján, a nemzetközi ipari mintaoltalmi, a Madridi Megállapodás és a Madridi Jegyzőkönyv alapján, a nemzetközi védjegy, továbbá a Lisszaboni Megállapodás alapján, a nemzetközi eredetmegjelölési bejelentések vizsgálata és – a magyar bejelentők esetében – továbbítása. A Hivatal a nemzetközi szerződésen alapuló regionális és iparjogvédelmi együttműködés keretében kutatási, vizsgálati, továbbítási és egyéb eljárási cselekményeket is ellát.

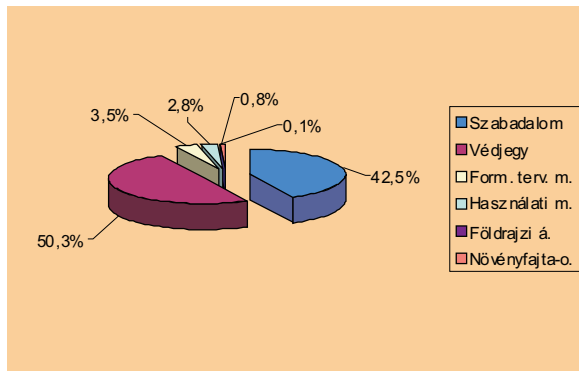
A következő néhány táblázat a hivatalhoz benyújtott bejelentések, valamint az érvényben lévő oltalmak számáról ad tájékoztatást.

Nemzeti úton tett iparjogvédelmi bejelentések száma oltalmi formák szerint (2001–2003)

Oltalmi forma	2001	2002	2003
Szabadalom	5 451	5 906	4 810
Formatervezési minta	610	444* (1140 minta)	390* (1150 minta)
Használati minta	326	351	316
Védjegy	6 611	5 944	5 677
Földrajzi árujelző	2	2	6
Növényfajta-oltalom	–	–	85
Összesen	13 000	12 647	11 284

* A formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény alapján egy bejelentésben legfeljebb 50 mintát lehet bejelenteni.

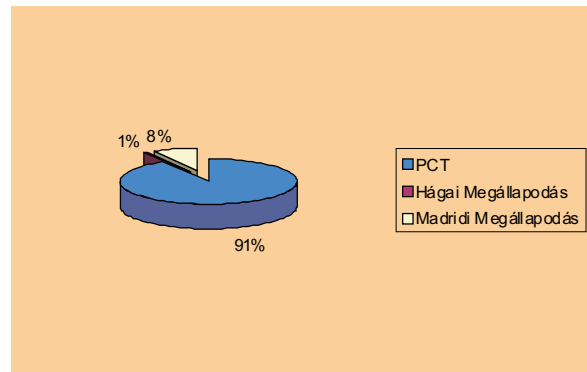
A bejelentések alakulása 2003-ban

Nemzeti és nemzetközi bejelentések összesített adatai (2001–2003)

Bejelentések száma	2001	2002	2003
Nemzeti úton	13 000	12 647	11 284
Nemzetközi úton	93 053	99 077	101 762
Összesen	106 053	111 724	113 046

A nemzetközi együttműködések keretében érkezett bejelentések 2003-ban

Érvényben lévő nemzeti oltalmak 2003-ban

Szabadalom	10 385
Használati minta	1 123
Védjegy	46 399
Formatervezési minta	2 533
Földrajzi árujelző	37

A Magyar Köztársaság 2003. január 1. napjával csatlakozott az Európai Szabadalmi Egyezményhez. A csatlakozás érdemi változást jelentett a Hivatal és az Egyezmény által létrehozott Európai Szabadalmi Szervezet viszonyában. Az elmúlt évben a csatlakozásból adódó új feladatként jelentkezett az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának és munkacsoportjainak munkájában a teljes jogú tagságból adódó szerepvállalás.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás időpontjától kezdődően tovább bővül a Hivatal feladatköre, ugyanis az Európai Unió valamennyi tagállamában egységes eljárás keretében oltalmat adó közösségi oltalmi formákkal kapcsolatos (közösségi védjegy, közösségi formatervezési mintaoltalom, valamint a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalma) és az EU döntéshozatali és előkészítési rendjében való részvételből adódó feladatokat is el kell látni.

A Hivatal az elmúlt években az Európai Unióhoz való csatlakozás előkészítéseként valamennyi oltalmi formát érintő kormányzati kodifikációban hatékonyan és sikeresen vett részt. A többéves jogalkotási folyamat eredményeként a vonatkozó törvények a közösségi jog módosulására is figyelemmel

teljesen összhangba kerültek az európai közösségi joggal, és tartalmazzák a tagállamként való működéshez, a közösségi jog alkalmazásához szükséges szabályokat.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a szellemi tulajdonvédelem területén folyó nemzetközi, illetve európai együttműködésben képviseli a Kormányt a Szellemi Tulajdon Világszervezetében (WIPO), az Európai Szabadalmi Szervezetben, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) TRIPS Tanácsában és eseti felhatalmazás alapján más nemzetközi szervezetekben.

A Hivatal a szellemi tulajdon védelmével összefüggő hazai, külföldi és nemzetközi folyamatok elemzésével, a szellemi alkotói, innovációs és iparjogvédelmi tevékenység alakulásának vizsgálatával hozzájárul a Kormány gazdasági stratégiájának, kutatási - fejlesztési és innovációs politikájának kidolgozásához, fejlesztéséhez és végrehajtásához.

A Hivatal nemzetközi szinten is elismert színvonalú iparjogvédelmi tájékoztatói és ügyfélszolgálati tevékenységet folytat. A Hivatal a hazai iparjogvédelmi és szerzői jogi kultúra tudatossági, tájékoztatói és képzési feltételeit színvonalas oktatási programjaival segíti. A Hivatal az ország legjelentősebb egyetemeivel, főiskolaival, valamint különböző szakmai, társadalmi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások alapján graduális és posztgraduális képzést, távoktatást és céltanfolyamokat szervez. A felsőoktatási intézmények hallgatói, a gazdasági élet szereplői így módon elsajátíthatják a korszerű szellemi tulajdonvédelmi ismereteket.

A Hivatal mellett működő testületek a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács, a Magyar Formatervezési Tanács, a Szerzői Jogi Szakértői Testület és az Iparjogvédelmi Szakértői Testület szakmai állásfoglalásaival segíti a Hivatalt feladatkörének ellátásában.

*A legtöbb érvényes szabadalommal rendelkező öt szakterület**

Szakterület	Oltalmak száma
Szerves kémia, gyógyszeripar	3 237
Gyógyászati, fogászati, kozmetikai készítmények	949

Biokémia, szeszes ital, bor, mikrobiológia, enzimológia, cukoripar, szőr, bőr, szörme	541
Mező- és erdőgazdaság, állattenyésztés, halászat	539
Építőipar	502

*A WIPO által rendszeresített felbontásban.

A leggyakrabban megjelölt öt áruosztály a lajstromozott védjegyek esetében

Áruosztály megnevezése	Megjelölés
Gyógyszerészeti, egészségügyi termékek	7 241
Reklám, kereskedelmi ügyletek	6 427
Tudományos célra szolgáló berendezések	5 809
Egyéb szolgáltatások, számítógép-programozás, tudományos kutatás	5 701
Papíripari, csomagolótechnikai termékek	5 154

Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács

A Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács a szellemi tulajdonvédelem stratégiai kérdéseinek megvitatására létrehozott testület. A Tanács 2001. január 1-jén alakult meg a Magyar Szabadalmi Hivatalról szóló 86/2000. (VI.15.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltaknak megfelelően. A Tanács kimagasló iparjogvédelmi és szerzői jogi szakértelemmel rendelkező kormányzati tagokból és szakértői tagokból álló testület. A Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács elnökét és tagjait, a Hivatal elnökének javaslatára, a gazdasági és közlekedési miniszter nevezi ki öt éves időtartamra.

A Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács stratégiaalkotó tevékenysége keretében

- a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének felkérése alapján a szellemi tulajdon védelmére irányu-

ló átfogó intézkedések (programok, stratégiai elképzelések, jogszabályok, nemzetközi szerződések) tervezeteit véleményezi;

- a szellemi tulajdon védelmére irányuló kormányzati stratégia kidolgozásához és érvényesítéséhez szükséges állami intézkedéseket kezdeményez, és elősegíti azok végrehajtását;
- a szellemi tulajdon területén folyó nemzetközi, illetve európai együttműködés szakmai feladatainak ellátásában közreműködik.

Az elmúlt három évben mind a nemzetközi együttműködés, mind a hazai jogalkotás szempontjából prioritást élvező feladat volt az Európai Szabadalmi Egyezményhez való csatlakozás előkészítéseként a szabadalmi jog rendelkezéseinek módosításában, valamint az Európai Unióhoz való csatlakozással összefüggő szellemi tulajdonvédelmi törvényi rendelkezések módosításában való közreműködés. A Tanács többek között állásfoglalásaival segítette ezt a kodifikációs munkát. A Tanács állásfoglalást alakított ki a szabadalmi törvény módosításáról, a biotechnológiai találmányokkal kapcsolatos európai irányelv hazai érvényesítéséről, a növényfajta-oltalom szabályozásáról, a formatervezési minták törvényi szabályozásáról, a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról, valamint a szerzői jogról szóló törvények módosításáról, továbbá a gyógyszertermékek és a növényvédő szerek kiégészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről.

A Tanács 2004. évi munkatervében a szerzői jogi alapú iparágak gazdasági jelentőségének felmérésére irányuló hivatali vizsgálatban, a kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi tevékenységének erősítését célzó cselekvési programban, valamint az EUsatlakozásból adódó, a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos gyakorlati kérdések megoldásában való közreműködés szerepel kiemelt hangsúllyal.

Magyar Formatervezési Tanács

A Magyar Formatervezési Tanács a 266/2001. (XII.21.) Korm. rendelet alapján 2002. áprilisában alakult meg a magyar nemzetgazdaság versenyképességének a formatervezés eszközeivel történő erősítése, a hazai formatervezési kultúra fejlesztése, valamint a formatervező alkotók helyzetének javítása érdekében. A Tanács a hazai formatervezés fejlesztésére irányuló kormányzati stratégia összehangolt kidolgozásáért felelős és annak végrehajtá-

sában közreműködő – tanácsadó, illetve érdek- és véleményegyeztetésre szolgáló – testület. A Tanács legfeljebb tizenöt tagú – a formatervezési tevékenységhez kötődő szakértelemmel rendelkező személyekből álló testület. A Tanács tagjait – a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke véleményének figyelembevételével – a gazdasági és közlekedési miniszter, a nemzeti és kulturális örökség minisztere, valamint az oktatási miniszter jelöli, és a gazdasági és közlekedési miniszter nevezi ki hároméves időtartamra.

Szerzői Jogi Szakértő Testület

A szerzőket és az egyéb jogosultakat a legváltozatosabb jogintézmények segítik jogaik érvényesítésében, illetve az őket ért jogsértések elleni fellépésben. Ezek közül kiemelkedik a Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Testület). Feladatait, szervezeti és működési rendjét részben a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Sztj.), részben a 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet szabályozza. A Testület tagjait – legfeljebb 200 főt – az igazságügy-miniszter a nemzeti kulturális örökség miniszterével egyetértésben ötéves időtartamra nevezi ki. E rendelkezésekkel összhangban az igazságügy-miniszter 2000. május 11-én nevezte ki a Testület tagjait, ezen belül tizenöt tagú elnökségét és annak elnökét. Az Sztj., illetve a Korm. rendelet alapján, a Testület szerzői jogi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok megkeresésére, illetve a felhasználói jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben peren kívüli megbízás alapján jár el.

A Testület kivétel nélkül szerzői jogi szakértelemmel vagy alkotói, előadóművészi területeken szakismerettel rendelkező személyekből áll. Általában háromtagú tanácsban jár el, de bonyolultabb ügyekben lehetőség van ötfős tanács összeállítására is. Különleges szakértelmet igénylő ügyben külső szakértő közreműködése is igénybe vehető. A Testület szakvéleményeire jellemző, hogy a vizsgált ügy szakkérdéseire és jogkérdéseire egyaránt kiterjednek. Jogkérdések és szakkérdések elkülönítésére azonban többnyire nem vállalkoznak (a tények megállapítására nem végeznek külön bizonyítást), így pl. műszaki kérdésekben, vagy lefoglalt kalózkazetták értékbecslésében sem vesznek részt. A Testület elsősorban perben álló felek közötti jogvitában játszik szerepet, de nem kizárt, hogy peren kívül vagy a pert megelőzően kérjék fel szakvélemény adására.

A 2004. évi jogdíjközleményekről

A Magyar Közlöny 2004/5. számában jelentek meg a közös jogkezelő szervezetek 2004. évi jogdíjközleményei, a nemzeti kulturális örökség miniszterének jóváhagyásával. Erre az évre hat közös jogkezelő (Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület, Hungart Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület, Művészeti Szakszervezetek Szövetsége Előadóművészi Jogvédő Iroda, Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége, Magyar Reprográfiai Szövetség, FilmJUS, Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete) összesen tizennégy jogdíjközleményt tett közzé.

Újdonság az, hogy az Artisjus 2004-től önálló közlemény formájában jelentette meg az irodalmi és zeneművek nem színpadi nyilvános előadásának engedélyezése fejében az előadások szervezői által fizetendő szerzői jogdíjak tarifáit, az „on demand” típusú műlelővítés tarifáit, valamint a rádió- vagy televízió-műsorok egyidejű továbbközvetítéséért, valamint az irodalmi és zeneművek sugárzás útján, vezetékkel vagy egyéb módon a nyilvánossághoz történő közvetítéséért fizetendő szerzői jogdíjak tarifáit.

A FilmJUS pedig, egy közleménybe vonta össze az audiovizuális művek sugárzással vagy egyéb módon történő nyilvánossághoz közvetítése, illetve egyes nyilvános előadással történő felhasználása után fizetendő jogdíjak tarifáit, és új díjszabást állapított meg az audiovizuális művek digitális hordozón (videoCD, CD-R, CDi, DVD) többszörözött példányonkénti terjesztésének jogdíjáról.

Iparjogvédelmi Szakértői Testület

A tudomány és a technika fejlődésével, a nemzetközi kapcsolatok kiszélesedésével egyre nagyobb jelentősége van a szellemi tulajdon hatékony védelmének. Ezzel egyidejűleg növekszik az olyan jogvitás ügyek száma, amelyekben iparjogvédelmi kérdések kerülnek a középpontba. Ahhoz, hogy az ilyen ügyekben szakmailag megalapozott döntések születhessenek, sokszor elengedhetetlen az iparjogvédelem területén megfelelő ismeretekkel rendelkező szakemberek igénybevétele. Ennek elősegítésére jött létre a Magyar Szabadalmi Hivatal mellett működő Iparjogvédelmi Szakértői Testület.

A Testület tagjai az iparjogvédelem területén jártas, tapasztalatokkal és szakismeretekkel rendelkező személyek, akik segítséget nyújtanak az iparjogvédelmi jogvitás ügyek eldöntésében, illetve rendezésében. Az iparjogvédelmi ügyek különösen a védjegyekkel, a szabadalmakkal, a használati mintákkal, a formatervezési mintákkal, vagy a szellemi alkotások tekintetében a tisztességtelen piaci magatartással összefüggő ügyek.

A Testület egyrészt bíróságok és más hatóságok megkeresésére, másrészt megbízás alapján – díjazás ellenében – az érdekeltek felkérésére jár el; három- vagy öttagú tanácsban hozza meg szakértői véleményét. A Testület által hozott szakértői véleményeknek nincs kötelező ereje. A Testületre vonatkozó részletes szabályokat a 270/2002. (XII. 20.) Korm. rendelet állapítja meg.

Az Európai Szabadalmi Egyezmény

Magyarország 2003. január 1-jén csatlakozott az európai szabadalmak megadásáról szóló, 1973. október 5-i Müncheneri Egyezményhez. Az Egyezményt a 2002. évi L. törvény hirdette ki. Az Egyezmény célja, hogy egységes szabályokon nyugvó, egyetlen eljárás megteremtésével olcsóbbá és könnyebben megszerezhetővé tegye a találmányok szabadalmi oltalomban részesítését tagállamaira kiterjedően.

Az Egyezmény szabályainak köszönhetően egyetlen, az Egyezménynek megfelelően tett szabadalmi bejelentés alapján, egyetlen nyelven lefolytatott, egységes eljárásban lehet európai szabadalmat szerezni az Egyezmény több vagy akár valamennyi tagállamára. Az Egyezmény alapján lefolytatott eljárás igen kedvező a bejelentők számára, hiszen az oltalom szerzés reájuk így kisebb pénzügyi és ügyintézési terhet ró, mintha az oltalmat az egyes tagállamokban külön-külön szerezniük meg.

Az Egyezményhez való csatlakozás nem fosztja meg a találmányok bejelentőit attól a lehetőségtől, hogy a szabadalmi oltalmat a nemzeti jogszabályok alapján, hazánkban a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt lefolytatott eljárás alapján igényeljék. Bár az európai eljárás a nemzeti eljáráshoz hasonló ismérveket mutat, azt nem váltja fel, nem lép annak helyébe.

Az Egyezménynek jelenleg 27 állam tagja. Az Egyezményhez kizárólag európai államok csatlakozhatnak. Az európai jelző itt csak szigorúan földrajzi értelemben vett, hiszen az Egyezmény az Európai Uniótól független nemzetközi szerződés, az ahhoz való csatlakozáshoz európai uniós tagság nem szükséges. Az Egyezmény legfőbb döntéshozó szerve az Európai Szabadalmi Szervezet, amely a tagállamok képviselőiből áll.

Az európai szabadalmak megadását az Európai Szabadalmi Hivatal végzi. E Hivatal munkája során hatalmas ismeretanyagra támaszkodik: kutatásai során például több mint 60 ország 38 millió szabadalmi iratanyagához férhet hozzá. A Hivatal székhelye Münchenben van.

További információk: www.epo.org

Az európai szabadalommal kapcsolatos legfontosabb tudnivalók

Az Egyezményhez történt csatlakozásunk legfontosabb hatása, hogy 2003. január 1-jétől az Európai Szabadalmi Hivatal által lefolytatott eljárás alapján Magyarországra kiterjedően is igényelhető és szerzhető európai szabadalom.

A hazánkat megjelölő európai szabadalmi bejelentésekre és a hazánkra kiterjedően megadott európai szabadalmakra vonatkozó, az Egyezményben szereplő szabályok és hazai jogrendünk közötti kapcsolatot szabadalmi törvényünk, a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény teremti meg.

Európai szabadalmi bejelentést az Európai Szabadalmi Hivatalnál és a Magyar Szabadalmi Hivatalnál egyaránt be lehet nyújtani. A Magyar Szabadalmi Hivatalnál kell benyújtani az európai szabadalmi bejelentést, ha a bejelentő magyar állampolgár, vagy ha lakóhelye vagy székhelye belföldön van. A Magyar Szabadalmi Hivatal a bejelentést továbbítja az Európai Szabadalmi Hivatalhoz. Az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban a hazai beje-

lentők nem kötelesek képviselőt igénybe venni. Abban az esetben azonban, ha erre igényt tartanak, csak az Egyezmény alapján létrehozott hivatásos képviselők listáján szereplő képviselőt (szabadalmi ügyvivőt) bízhatnak meg, aki az e listára felvett magyar szabadalmi ügyvivő is lehet. Az európai szabadalmi bejelentés összeállítására vonatkozó részletes szabályokat, valamint a bejelentés után, illetve az eljárással összefüggésben fizetendő díjakat az Egyezményhez kapcsolt Végrehajtási Szabályzat és Díjszabályzat állapítja meg [az előbbi a 22/2002. (XII. 13.) IM rendelet, az utóbbit a 45/2002. (XII. 28.) GKM rendelet hirdette ki].

Az európai szabadalmi bejelentést az Egyezményben előírt három nyelv egyikén kell benyújtani. E nyelvek az angol, a francia és a német. Ha a bejelentés benyújtására a Magyar Szabadalmi Hivatalnál kerül sor, akkor is e nyelvek egyikét kell használni, és a bejelentésnek magyar nyelven vagy az említett nyelvek egyikén legalább utalást kell tartalmaznia az európai szabadalom iránti igényre, és abban szerepelnie kell a bejelentő azonosítására alkalmas vagy a bejelentővel való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő adatoknak.

Ha a bejelentés kielégíti az Egyezményben meghatározott követelményeket, az Európai Szabadalmi Hivatal az európai szabadalmat a már említett három nyelv egyikén adja meg. Ahhoz azonban, hogy az európai szabadalomtól eredő, hazánkra is megadott oltalom hatályos, azaz ténylegesen érvényesíthető legyen, a bejelentőnek az európai szabadalom megadását követő három hónapon belül be kell nyújtania a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz a megadott európai szabadalom teljes szövegének magyar nyelvű fordítását. A fordítás megkövetelése azért igen fontos, mert ezáltal szűrhető ki a valós gazdasági érdekességhez nem köthető oltalmi igények, továbbá, ezzel a kutatásban és a fejlesztésben igen fontos, magyar nyelven is rendelkezésre álló ismeretanyag keletkezik, hozzájárulva egyúttal a magyar műszaki nyelv fejlődéséhez.

Az európai szabadalom megadását követően nemzeti szabadalomként él tovább azokban az országokban, amelyekre hatályuk kiterjed, azzal a megszorítással, hogy rájuk számos kérdésben az Egyezményben megállapított szabályok vonatkoznak. A hazánkra nézve is megadott európai szabadalomhoz tehát ugyanolyan jogkövetkezmények fűződnek, mint a Magyar Szabadalmi Hivatal által megadott szabadalomhoz. Az európai sza-

badalom oltalmi ideje – a nemzeti szabadalmakhoz hasonlóan – 20 év, utána évente fenntartási díjat kell fizetni.

A közösségi védjegy

A védjegyek fontos szerepet töltenek be a piacgazdaságban: elősegítik a fogyasztók tájékozódását az egyes áruk, szolgáltatások azonosítása, azoknak más áruktól, szolgáltatásoktól való megkülönböztetése révén. A védjegy az azzal ellátott áru, szolgáltatás állandó minőségjelzőjeként, a védjegyjogosult vállalkozás jóhírnevének hordozójául is szolgál, és kiemelkedő szerepet játszik a reklámozásban is, hiszen sűrítetten, szimbolikusan jeleníti meg az áruhoz, a szolgáltatáshoz tapadó információkat. Mindezekre figyelemmel a védjegyek jogi oltalomban részesítése évszázados múltra tekint vissza.

A közösségi védjegy intézménye ugyancsak rendelkezik a fenti ismérvekkel, a jogintézmény létrejötte azonban az Európai Közösség egységes belső piacának kialakításához kötődik. Lényege, hogy az Európai Közösség egész területére kiterjedő oltalmat biztosít, egységesen megállapított szabályok alapján. A közösségi védjegy tehát egységes jellegű, ami azt jelenti, hogy a közösségi védjegyet megszerezni, átruházni, oltalmáról lemondani, törölni, megszűnését megállapítani csakis az Európai Közösség egészére vonatkozóan lehet.

A közösségi védjegyre, azaz a közösségi védjegyoltalom megszerzésére, tartalmára, megszűnésére vonatkozó szabályrendszert, egyszerűbb elnevezéssel: a közösségi védjegyrendszert a 40/94/EK tanácsi rendelet hozta létre. A közösségi védjegyrendszert az Európai Közösség védjegy- és mintaoltalmi hivatala, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (angol elnevezéssel: Office for Harmonization in the Internal Market, OHIM) működteti, amelynek székhelye Alicantében, Spanyolországban van. A közösségi védjegy lajstromozására irányuló eljárást is e hivatal folytatja le. Az így lefolytatott eljárás előnyös a bejelentőknek, hiszen így a közösségi védjegy oltalmának megszerzése olcsóbb és egyszerűbb, mintha a Közösség minden egyes tagállamában az oltalmat külön-külön sze-

rezték volna meg. A közösségi védjegyrendszer azonban nem lép a tagállami – nemzeti – védjegyrendszerek helyébe, hanem azokkal párhuzamosan működik.

A közösségi védjegy oltalma iránti bejelentés a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz, hazánk európai uniós csatlakozását követően a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz is benyújtható. Tekintettel arra, hogy a csatlakozást követően a magyar nyelv is az Európai Unió hivatalos nyelve lesz, a bejelentést magyar nyelven is meg lehet majd tenni. A lajstromozási és a közösségi védjeggyel összefüggő egyéb eljárások azonban – a hivatalos nyelvek nagy számára tekintettel – a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal öt munkanyelvének egyikén folynak (angol, francia, német, olasz, spanyol). A közösségi védjegy oltalmi ideje a bejelentés napjától számított tíz év, amely tíz-tíz éves időtartamra – díjfizetés ellenében – korlátlanul megújítható. A közösségi védjegy biztosítja jogosultja számára, hogy bárkivel szemben fellépessen, aki a jogosult hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenysége körében használ a védjeggyel azonos vagy azzal összetéveszhető megjelölést olyanféle árukon, szolgáltatásokon, amelyekre a közösségi védjegyet lajstromozták.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal előtti eljárásban a hazai bejelentők számára csak lehetőség, és nem kötelezettség, hogy az eljárásban ügyvédet vagy szabadalmi ügyvivőt vegyenek igénybe. Ha erre azonban igényt tartanak, akkor csak a tagállamokban működő ügyvédek vagy a 40/94/EK tanácsi rendelet alapján létrehozott hivatásos képviselők jegyzékében szereplő szabadalmi ügyvivőket bízhatnak meg, akik a csatlakozást követően magyar ügyvédek vagy az említett jegyzékben szereplő magyar szabadalmi ügyvivők is lehetnek majd. A közösségi védjegybejelentés elkészítésére vonatkozó és a 40/94/EK tanácsi rendelet alkalmazásával összefüggő részletes szabályokat a 2868/95/EK bizottsági rendelet, a közösségi védjegyrendszerben fizetendő díjakat pedig 2869/95/EK rendelet állapítja meg.

Jogforrások*

- A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény
- A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény
- A formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény

* A felsorolt jogszabályok többször módosultak.

- A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény
- A mikroelektronikai félvezető termékek topográfiajának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény
- A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény
- A Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 42/2002. (XII.28.) GKM rendelet
- A szabadalmi bejelentés, az európai szabadalmi bejelentésekkel és az európai szabadalmakkal, illetve a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel összefüggő beadványok, valamint a növényfajtaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól szóló 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet
- A védjegybejelentés és a földrajzi árujelzőre vonatkozó bejelentés részletes alaki szabályairól szóló 19/1997. (VII.1.) IM rendelet
- A formatervezési mintaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól szóló 19/2001. (XI. 29.) IM rendelet
- A használati mintaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól szóló 20/1991.(XII.28.) IM rendelet
- Egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosításáról szóló 2003. évi CII. törvény

Rendezvények

2004. március 11.	Jedlik Ányos Díj átadása
2004. március 30.	XII. Magyar Innovációs Nagydíj átadása
2004. március 31– április 19.	360° – a teljesség felé Greguss Pál emlékkiállítása az MSZH-ban

2004. április 26.	A Szellemi Tulajdon Világnapja
2004. május 13–14.	13. Európai Szabadalmi Kerekasztal (EUROTAB) – az EPO és az MSZH közös rendezvénye
2004. június 2–4.	EURÓPA BELÜLRŐL – a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület konferenciája, Kecskemét

Hasznos webcímek

Magyar Szabadalmi Hivatal	http://www.mszh.hu
Európai Szabadalmi Hivatal (EPO)	http://www.epo.org
Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO, Genf)	http://www.wipo.org
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM, Alicante)	http://www.oami.eu.int/
Közösségi Növényfajta Hivatal (CPVO, Angers)	http://www.cpvo.eu.int/
Kereskedelmi Világszervezet (WTO, Genf)	http://www.wto.int/

HÍRLEVÉL A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEÉRŐL

A Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács kiadványa

1. évfolyam, 1. szám, 2004. március
Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Dr. Bendzsel Miklós

Szerkesztőség: Magyar Szabadalmi Hivatal · Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács Titkársága · 1054 Budapest, Garibaldi u. 2. · telefon: 474-5987
Levélcím: Pf. 552, 1370 · mszh@hpo.hu · <http://www.mszh.hu>

Terjeszti: a Magyar Szabadalmi Hivatal

Szerkesztőbizottság:

Dr. Bendzsel Miklós, Dr. Faludi Gábor, Dr. Ficsor Mihály,
Dürr János, Dr. Kiss Marietta, Dr. Kiss Zoltán,
Dr. Szabó Ágnes, Sztáné dr. Kazai Ágnes

HU ISSN 1785-7767

350 – MSZH – 2004.030